

IX. Rakennustentarkastaja.

Rakennustentarkastajan kertomus rakennustoiminnasta Helsingissä toukokuun 1 päivästä joulukuun 31 päivään 1908 oli seuraavansisältöinen:

Sanottuna aikana on toimitettu 117 uutisrakennuksen ja 51 tulisija- ja rakennusmuutoksen katselmusta.

Rakennustoiminta ei ole ollut yleensä niin vilkasta kuin edellisenä vuonna ja on enimmäkseen käsittänyt vähäisiä rakennuksia kaupungin uusissa osissa.

Rakennuttajilla on suuri taipumus kiertää ja osittain kokonaan laiminlyödä rakennusjärjestyksen määräykset, ja tapahtuu tämä pääasiallisesti perustustöissä ja rakennusten konstruksiosissa. Rakennustöiden tarkastaminen tuottaa suuria vaikeuksia etenkin sen vuoksi, että toukokuun 3 päivänä 1895 vahvistetun rakennusjärjestyksen määräykset ovat epäselvät ja epätäydelliset. Mutta vaikkapa rakennusjärjestys olisi kuinka-kin seikkaperäinen ja selvä, ei kuitenkaan tehokas tarkastus ole mahdollinen, kun kaikki on jätetty yhden ainoan henkilön toimeksi, joka parhaalla tahdollakaan ei voi ennättää tehokkaalla tavalla valvoa, että viranomaisten ja rakennusjärjestyksen antamat määräykset tulevat täytettyiksi. Siihen vaaditaan rakennustervalvojia ulkomaiseen tapaan. Miten tämä valvonta on järjestetty Saksassa ja Ruotsissa tulen erityisessä kirjelmässä Maistraatille esittämään ja samalla mahdollisimman pian tekemään ehdotuksen vallitsevain olojen muutoksiksi.

Kaupungin voimassa oleva rakennusjärjestys on ylimalkainen ja monessa suhteessa vaikea seurata. Vastatakseen tarkoitustansa tulee rakennusjärjestyksen olla niin laadittu, että sitä esteettisiä, terveydellisiä ja rakenteellisia vaatimuksia haittaamatta mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti voidaan sovittaa kaikkiin tontteihin siinä osassa kaupunkia, jota se tarkoittaa. Koska kahdelle tontille tuskin voidaan rakentaa samalla tavoin ja vähäiset muutokset, huonontamatta rakennusta, melkoi-

sessä määrin voivat lisätä kiinteistön arvoa, tulee myöskin rakennusjärjestyksen harkinnan mukaan voida sallia erilaista menettelyä eri tapauksissa, eikä se saa olla valettuna yhteen ja samaan kaavaan, siten tehden mahdottomaksi monen hankkeen. Nyt voimassa olevassa rakennusjärjestyksessä ei ole mitään määräyksiä teatterirakennuksista ja suurista kokoussaleista, puhumattakaan siitä että uudenaikaista, kaikkia vaatimuksia täyttävää liiketaloa ei voi eikä saa rakentaa. Useita tontteja ei voi täydellisesti käyttää monenkin osan kaupunkia tulematta epäselvien ja epätarkoituksenmukaisten määräysten johdosta täydelleen pilatuksi. Uusi rakennusjärjestys maaliskuun 9 päivältä 1908 XIII, XIV ja XV kaupunginosia varten tuottaa suuria vaikeuksia rakennusehdotuksia laadittaessa, jota paitsi sen 7 § tulee muuttamaan koko tämän uuden osan kaupunkia esteettiseksi epäsiikoksi ja 11 § aiheuttamaan lukemattomia riitoja ja tulkitsemisia. Niistä harvoista piirustuksista, jotka toistaiseksi on jätetty tarkastettaviksi, käy jo aivan selvästi ilmi, että eräitä VI kaupunginosan kortteleita varten vahvistetulla rakennusjärjestyksellä heinäkuun 15 päivältä 1908 ei ole saavutettu mitä sillä oli tarkoitettu, nimittäin hauskosten yhden perheen talojen niihin rakentamista. Tähänkin osaan kaupunkia tulee nousemaan vuokratasarmi toisensa jälkeen osotukseksi rakennusjärjestyksen puutteellisuudesta.

Rakennustoiminnalle olisi eduksi, jos Maistraatti tahtoisi Kaupunginvaltuustolle pontevasti huomauttaa, että nykyisen rakennusjärjestyksen kokonelman muuttaminen ja tarkastus sekä uuden ajanmukaisen ja tarkoitustansa täysin vastaavan rakennusjärjestyksen laatiminen on välttämätön. Sitä varten olisi valiokunta hetimiten asetettava kiireellisesti määrätyn ajan kuluessa laatimaan ehdotuksen.

Useiden työnjohtajien tietämättömyys on hämmästyttävä ja näkyy erittäinkin valittaessa ja arvosteltaessa rakennuskonstruksioneja.

Yleisten rakennusten Ylihallituksella tulisi olla laajempi oikeus rakennusten fasaadeja hyväksyessään, samaten kuin kaupungin viranomaisilla suurempi vapaus perusteellisesti tarkastaa rakennushankkeita.

Ankarampi tarkastus, suurempi yhteistyö kaikkien niiden asteiden välillä, joiden on pidettävä silmällä rakennushankkeita, mieluummin yhteisen johdon alaisina, ja ennen kaikkea rakennusjärjestyksen nopea uudistaminen tarkoituksenmukaisemmalle ja järkipäisemmälle kannalle, siinäpä kipeimmät tarpeet meikäläisen rakennustoiminnan oikeille urille saattamiseksi.